

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

04 липня 2019 року

м. Ужгород

№ 57/35-рж/к

ФОП Йовдій В.Ю.

вул. Садова, буд. 33, с. Нижня Апша
Тячівського р-ну, 90571

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на виконання доручення Антимонопольного комітету України (далі - Комітет) від 01.02.2019 № 13-01/91 за результатами дослідження ринків надання послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом на міських, приміських, міжміських (внутрішньообласних) маршрутах,

в с т а н о в и л а :

Аналізом матеріалів управління Укртрансбезпеки у Закарпатській області (далі - Управління Укртрансбезпеки), наданих на вимогу територіального відділення від 08.02.2019 № 57-02/257 щодо виявлених у 2018 році та першому півріччі 2019 року суб'єктів господарювання на території Закарпатської області, які надавали послуги з пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування без відповідних дозвільних документів, встановлено наступне.

Фізична особа-підприємець Йовдій Василь Юрійович (далі - ФОП Йовдій В.Ю.) є юридичною особою, володіє і користується майном, несе відповідні обов'язки укладає договори, виступає позивачем і відповідачем в судах, має розрахунковий рахунок в банку тощо.

Місцезнаходження юридичної особи: вул. Садова, буд. 33, с. Нижня Апша Тячівського р-ну, Закарпатська область, 90571.

Ідентифікаційний номер: 2013923637.

Відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, основним видом діяльності ФОП Йовдій В.Ю. за кодом КВЕД є: 49.39 Інший пасажирський наземний транспорт.

ФОП Йовдій В.Ю. здійснює господарську діяльність на підставі ліцензії серії АЕ № 421358, виданої Державною інспекцією України з безпеки на наземному транспорті (Укртрансінспекція), вид господарської діяльності: надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів, багажу автомобільним транспортом; дозволений вид робіт: внутрішні перевезення пасажирів автобусами; дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії: 12.08.2014 № 476.

ФОП Йовдій В.Ю. є суб'єктом господарювання в розумінні абзацу 12 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» (далі - Закон), автомобільний перевізник - фізична або юридична особа, яка здійснює на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів чи (та) вантажів транспортними засобами.

Відповідно до статті 35 Закону, послуги з перевезення пасажирів автобусами можуть надаватися за видами режимів організації перевезень: регулярні, регулярні спеціальні, нерегулярні.

Перевезення пасажирів автобусами в режимі регулярних пасажирських перевезень здійснюють автомобільні перевізники на автобусних маршрутах загального користування на договірних умовах із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Перевезення пасажирів автобусами в режимі нерегулярних пасажирських перевезень здійснюють автомобільні перевізники на автобусних маршрутах нерегулярних перевезень на договірних умовах із замовниками транспортних послуг.

Статтею 42 Закону передбачено укладання договору про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування міському, приміському та міжміському, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути) між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування та автомобільним перевізником.

Договір про нерегулярні пасажирські перевезення автобусом укладається між замовником транспортних послуг та автомобільним перевізником, в якому визначають маршрут руху, дату та час перевезень, інші умови перевезень та форму оплати послуги, або перевезення за власний кошт.

Статтею 39 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначено перелік документів, які автомобільні перевізники, водії, пасажирів повинні мати і пред'являти особам, які уповноважені здійснювати контроль на автомобільному транспорті та у сфері безпеки дорожнього руху, документи, на підставі яких виконуються пасажирські перевезення.

Так, для перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування (регулярні пасажирські перевезення) необхідні наступні документи:

- автомобільному перевізнику - ліцензія, договір із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування чи їх дозвіл, паспорт маршруту, документ, що засвідчує використання автобуса на законних підставах, інші документи, передбачені законодавством України;

- для водія автобуса - посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на транспортний засіб, квитково-касовий лист, схема маршруту, розклад руху, таблиця вартості проїзду (крім міських перевезень), інші документи, передбачені законодавством України.

для нерегулярних пасажирських перевезень необхідні наступні документи:

- автомобільному перевізнику - ліцензія, документ, що засвідчує використання автобуса на законних підставах, інші документи, передбачені законодавством України;

- для водія автобуса - посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на транспортний засіб, договір із замовником транспортних послуг, документ, що засвідчує оплату транспортних послуг, інші документи, передбачені законодавством України.

Відповідно до «Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 за № 103, Державна служба України з безпеки на транспорті (далі - Укртрансбезпека) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра інфраструктури і який реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті.

Відповідно до покладених на неї завдань, Укртрансбезпека здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті:

- за додержанням ліцензійних умов під час провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів, багажу автомобільним, залізничним транспортом;

- видає в установленому порядку обов'язкові до виконання приписи щодо усунення порушень вимог нормативно-правових актів з питань безпеки на транспорті,

- складає протоколи про адміністративні правопорушення, розглядає справи про адміністративні правопорушення і накладає адміністративні стягнення;

- видає розпорядження про усунення суб'єктами господарювання порушень ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів, багажу автомобільним, залізничним транспортом

- проводить перевірки за додержанням суб'єктами господарювання, фізичними особами та юридичними особами вимог законодавства про транспорт тощо.

Укртрансбезпека здійснює свої повноваження безпосередньо, через утворені в установленому порядку територіальні органи.

Органом, який здійснює державний контроль за дотриманням вимог законодавства про автомобільний транспорт на території Закарпатської області є Управління Укртрансбезпеки у Закарпатській області.

Під час перевірок дотримання вимог законодавства про автомобільний транспорт перевізниками, працівниками Управління Укртрансбезпеки було встановлено, що 07.12.2018 року та 14.12.2018 року ФОП Йовдій В.Ю. надавав послуги з нерегулярних перевезень пасажирів автомобільним транспортом марки Фольксваген, держномер АО 4455 АІ на маршруті «м. Ужгород - с. Діброва» та 19.02.2019 року на маршруті «м. Тячів - м. Ужгород» не маючи відповідних документів, передбачених статтею 39 Закону України «Про автомобільний транспорт», а саме: договори з замовниками транспортних послуг та інформаційні листи.

Зазначене, Управлінням Укртрансбезпеки було зафіксовано в актах проведення перевірки додержання вимог законодавства про автомобільний транспорт під час виконання перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом від 07.12.2018 № 074947 (далі - акт від 07.12.2018 № 074947), від 14.12.2018 № 074949 (далі - акт від 14.12.2018 № 074949) та від 19.02.2019 № 119259 (далі - акт від 19.02.2019 № 119259).

Такі дії ФОП Йовдій В.Ю. Управлінням Укртрансбезпеки були визнані порушенням законодавства про автомобільний транспорт, передбаченим абзацом 3 частини першої статті 60 Закону України «Про автомобільний транспорт».

Постановами від 11.12.2018 № 099877, від 20.12.2018 № 098185 та від 25.02.2019 № 0110095 (далі - постанови від 11.12.2018 № 099877, від 20.12.2018 № 098185, від 25.02.2019 № 0110095) про застосування адміністративно-господарського штрафу Управлінням Укртрансбезпеки за вчинення вищевказаного порушення на ФОП Йовдій В.Ю. було накладено штрафи у розмірі 1700 грн. за кожне порушення.

На вимогу територіального відділення від 11.04.2019 № 57-02/669 ФОП Йовдій В.Ю. документів, на підставі яких 07.12.2018 року, 14.12.2018 року здійснював перевезення пасажирів на маршруті «м. Ужгород - с. Діброва» та 19.02.2019 року на маршруті «м. Тячів - м. Ужгород» (договорів з замовниками транспортних послуг, інформаційних листів з узгодженням на виконання нерегулярних пасажирських перевезень на маршруті, квитанцій про сплату транспортних послуг, інших наявних документів), не надав.

Таким чином, ФОП Йовдій В.Ю. не підтвердив, що 07.12.2018 року, 14.12.2018 року та 19.02.2019 року перевезення пасажирів на маршрутах «м. Ужгород - с. Діброва», «м. Тячів - м. Ужгород» здійснював на законних підставах.

За інформацією, наданою Департаментом інфраструктури, розвитку і утримання мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення та житлово-

комунального господарства Закарпатської обласної державної адміністрації (лист від 22.02.2019 № 296/01-09/02.2), перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, а саме:

«м. Ужгород - смт. В. Бичків» (№ 07-653/654) (у режимі руху експрес, оборотний рейс) здійснює ФОП Янцюк Б.М. (м. Ужгород) на підставі договору, укладеному із замовником перевезень Закарпатською обласною державною адміністрацією (чинний до 11.06.2020 року);

- «смт. В. Бичків - м. Ужгород» (№ 07-655/656) (у режимі руху експрес, оборотний рейс) здійснює ФОП Гаснюк В.В. (смт. Середнє Ужгородського р-ну) на підставі договору, укладеному із замовником перевезень Закарпатською обласною державною адміністрацією (чинний до 07.09.2021 року);

- «с. Угтя - м. Ужгород» (№ 07-853/854) (у звичайному режимі руху, оборотний рейс) здійснює ФОП Пригара М.В. (с. Угтя Тячівського р-ну) на підставі договору, укладеному із замовником перевезень Закарпатською обласною державною адміністрацією (чинний до 04.01.2021 року);

- «с. Широкий Луг - м. Ужгород» (№ 07-873/874) (у звичайному режимі руху, оборотний рейс) здійснює ФОП Попович Ю.Ю. (с. Дубове Тячівського р-ну) на підставі договору, укладеному із замовником перевезень Закарпатською обласною державною адміністрацією (чинний до 20.05.2023 року).

Отже, ФОП Янцюк Б.М., ФОП Гаснюк В.В., ФОП Пригара М.В. та ФОП Попович Ю.Ю. здійснюють перевезення пасажирів на законних підставах.

Для того, щоб пасажир із м. Ужгорода зміг доїхати в с. Діброва, з с. Діброва в м. Ужгород та з м. Тячів в м. Ужгород він може скористатися не тільки маршрутами «с. Діброва - м. Ужгород» та «м. Тячів - м. Ужгород» на яких здійснює перевезення пасажирів ФОП Йовдій В.Ю., але і маршрутами: «м. Ужгород - смт. В. Бичків», «смт. В. Бичків - м. Ужгород», «с. Угтя - м. Ужгород», «с. Широкий Луг - м. Ужгород», на яких перевезення пасажирів здійснюють ФОП Янцюк Б.М., ФОП Гаснюк В.В., ФОП Пригара М.В. та ФОП Попович Ю.Ю.

Таким чином, маршрути автомобільних перевізників ФОП Йовдій В.Ю., ФОП Янцюк Б.М., ФОП Гаснюк В.В., ФОП Пригара М.В. та ФОП Попович Ю.Ю. співпадають.

Отже, ФОП Йовдій В.Ю., ФОП Янцюк Б.М., ФОП Гаснюк В.В., ФОП Пригара М.В. та ФОП Попович Ю.Ю. є конкурентами на ринку надання послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом.

Порушуючи вимоги, встановлені Законом України «Про автомобільний транспорт», що підтверджено актами від 07.12.2018 № 074947, 14.12.2018 № 074949, 19.02.2019 № 119259 та постановами від 11.12.2018 № 099877, 20.12.2018 № 098185, від 25.02.2019 № 0110095 Управління Укртрансбезпеки, ФОП Йовдій В.Ю. вчиняв діяння, які призвели до отримання ним неправомірних переваг у конкуренції порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють свою господарську діяльність з дотриманням вимог законодавства України, а саме:

- початок, закінчення та розклад його руху є нерегламентованими, що дало можливість ФОП Йовдій В.Ю. здійснити перевезення пасажирів у години інтенсивного пасажиропотоку і знімати автобус з маршруту у години та дні, коли інтенсивність пасажиропотоку низька, в той час як інші перевізники зобов'язані, згідно з укладеними договорами, здійснювати перевезення пасажирів тільки на затверджених маршрутах і відповідно до затверджених графіків руху;

- ФОП Йовдій В.Ю. не мав додаткових зобов'язань, пов'язаних з виконанням договору з замовником транспортних послуг; не мав ніякої відповідальності перед замовником перевезень щодо якості обслуговування пасажирів;

- ФОП Йовдій В.Ю. не мав додаткових витрат у зв'язку з відсутністю договору особистого страхування пасажирів від нещасного випадку на транспорті, що дозволив економити фінансові ресурси для подальшого спрямування їх на інші цілі.

Внаслідок вчинення порушення законодавства про автомобільний транспорт, підтверджених актами та постановами Управління Укртрансбезпеки, ФОП Йовдій В.Ю. отримав неправомірні переваги у конкуренції на ринку послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом на маршруті «м. Ужгород - с. Діброва» відносно інших суб'єктів господарювання, які зобов'язані здійснювати перевезення пасажирів згідно з затвердженим розкладом руху та відповідно до умов договору.

За таких умов дія конкурентних механізмів спотворюється та створюються нерівні умови конкуренції між суб'єктами господарювання, внаслідок покращення умов господарювання для ФОП Йовдій В.Ю. та погіршення умов господарювання для інших суб'єктів господарювання через дотримання ними чинного законодавства України.

Таким чином, дії фізичної особи-підприємця Йовдій В.Ю., які полягали у перевезенні пасажирів автомобільним транспортом на маршрутах «м. Ужгород - с. Діброва», «м. Тячів - м. Ужгород» без укладення відповідних договорів із замовниками транспортних послуг на перевезення пасажирів на маршрутах, та отриманні неправомірних переваг у конкуренції відносно інших суб'єктів господарювання шляхом порушення чинного законодавства (що підтверджено актами від 07.12.2018 № 074947, 14.12.2018 № 074949, 19.02.2019 № 119259 та постановами від 11.12.2018 № 099877, 20.12.2018 № 098185, від 25.02.2019 № 0110095 Управління Укртрансбезпеки), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді досягнення неправомірних переваг у конкуренції відносно іншого суб'єкта господарювання шляхом порушення чинного законодавства, яке підтверджено рішенням органу державної влади, наділеного відповідною компетенцією.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», вчинення дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою відповідальність, передбачену цим Законом.

Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Наведене визначення терміну «економічна конкуренція» безпосередньо пов'язує конкуренцію з змаганням, невіддільним атрибутом якого є споживачі, попит яких і забезпечує відповідне становище суб'єктів господарювання на товарних ринках.

Згідно вимог частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, якщо вчинені дії не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.

Звернень та скарг від споживачів, суб'єктів господарювання до територіального відділення на дії ФОП Йовдій В.Ю. не надходило, період здійснення перевезення пасажирів автомобільним транспортом на маршрутах «м. Ужгород - с. Діброва» та «м. Тячів - м. Ужгород» без укладення відповідних договорів із замовником транспортних послуг є незначним (07 та 14 грудня 2018 року, 19 лютого 2019 року), тому, його дії є такими, що не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.

Враховуючи зазначене та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням

Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Фізичній особі-підприємцю Йовдій В.Ю. (ідентифікаційний номер 2013923637) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді досягнення неправомірних переваг у конкуренції відносно інших суб'єктів господарювання шляхом порушення чинного законодавства, яке підтверджено рішенням органу державної влади, наділеного відповідною компетенцією, що полягали у перевезенні пасажирів автомобільним транспортом на маршрутах «м. Ужгород - с. Діброва», «м. Тячів - м. Ужгород» без укладення відповідних договорів із замовниками транспортних послуг на перевезення пасажирів на маршрутах та отриманні неправомірних переваг у конкуренції відносно інших суб'єктів господарювання, шляхом дотримання вимог Закону України «Про автомобільний транспорт» та законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій та вжиття відповідних заходів, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочинатись не буде.

Голова Відділення -
голова колегії

_____ В. Шаленик